

ที่ ยธ ๑๑๒๐/ ๔๐๘๔

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๙
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานผล และการนำเสนอวิทัศน์ การประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขง
ปลอดภัย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานผลการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย
๓. วิทัศน์การประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) กระทรวง
ยุติธรรม ขอเสนอเรื่องรายงานผลและการนำเสนอวิทัศน์การประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการ
แม่น้ำโขงปลอดภัย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตาม
พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้ง
เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง)
กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ ครม. มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย
๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) โดยมีประเทศที่เข้าร่วมประกอบด้วย สาธารณรัฐประชาชนจีน
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐ
สังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรไทย ร่วมกันปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำ โดยมุ่งเน้นการสกัดกั้นไม่ให้
สารตั้งต้นเคมีภัณฑ์ ถูกลำเลียงเข้าไปยังแหล่งผลิตบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ขณะเดียวกัน สกัดกั้นยาเสพติด
ที่ผลิตออกมาได้ ไม่ให้ลำเลียงผ่านไปยังประเทศต่าง ๆ ทั้งในภาคีสมาชิกและนอกภูมิภาค ซึ่งแต่ละประเทศ
ผลิตเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพขับเคลื่อนกลไกดำเนินงาน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ โดยมีมติที่ประชุม
ให้ความเห็นชอบการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ ตามปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำ ภายใต้
แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) โดยให้จัดทำแผนการปฏิบัติ
๗ แผนงาน มุ่งเน้นใน ๑๑ พื้นที่ปฏิบัติการ และให้ตั้งศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย (ศปง.มข.)
(Safe Mekong Coordination Center : SMCC) ประเทศไทย เป็นการถาวร

๑.๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ราชอาณาจักรไทย โดยศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย จังหวัดเชียงใหม่ ได้รับเป็นเจ้าภาพอีกครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐-๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑ ต่อมา ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑ สนง.ป.ป.ส. ได้จัดประชุมผู้บริหารระดับสูง (Senior Official Meeting : SOM) ของประเทศสมาชิกทั้ง ๖ ประเทศ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงานตามปฏิบัติการ สามเหลี่ยมทองคำ ปี ๒๕๖๑ ภายใต้แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) และเตรียมการจัดทำแผนแม่บทระยะยาวตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย ณ โรงแรม อิมพีเรียลแม่ปิง จังหวัดเชียงใหม่

๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้เป็นประธานมอบนโยบายการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ และเป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๑ พร้อมตรวจเยี่ยม การดำเนินงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อรายงานความคืบหน้าแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) ให้คณะรัฐมนตรีได้ทราบถึงแนวนโยบายที่เน้นย้ำการพัฒนาพื้นที่ในสามเหลี่ยมทองคำ โดยใช้การพัฒนาทางเลือกควบคู่การปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นยุติการผลิตยาเสพติดและ เปลี่ยนวิถีชีวิตจากการผลิตยาเสพติดเป็นการดำเนินอาชีพอื่นที่ยั่งยืน ให้กับผู้บริหารระดับสูงของ หน่วยงานกลางด้านยาเสพติดทั้ง ๖ ประเทศสมาชิก พร้อมขอความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้ โครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย ในการร่วมกันสกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ ในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำและลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจะสามารถลดศักยภาพการผลิตและการแพร่กระจายของ ยาเสพติด ทั้งในประเทศไทย ในภูมิภาคและนอกภูมิภาคได้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังได้เสนอให้ทุกประเทศ ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทระยะยาวแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้การดำเนินโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย มีความต่อเนื่องและแก้ปัญหาไปในทิศทางเดียวกัน

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มีความเร่งด่วน เพื่อให้ทราบถึงแนวนโยบายระดับสูงที่ใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในบริเวณพื้นที่แหล่งผลิตยาเสพติดในสามเหลี่ยมทองคำและเป็นต้นตอของปัญหาดังกล่าว โดยจะทำให้ สามารถลดศักยภาพการผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำลงได้และสามารถพัฒนาพื้นที่ให้เกิดความยั่งยืน อย่างแท้จริง ตลอดจนเกิดความร่วมมือเชิงรุกระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง เพื่อแก้ไขปัญหา ยาเสพติดร่วมกันอย่างใกล้ชิดและจริงจัง ซึ่งจะเป็นการลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งในและ นอกประเทศได้อีกทางหนึ่ง

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๑ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้เป็นประธานมอบนโยบายการประชุมผู้บริหารหน่วยงานกลางด้านยาเสพติด ระดับสูง ๖ ประเทศ และหารือแบบรายประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย ที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พร้อมตรวจเยี่ยมการดำเนินงานสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในห้วงเดียวกัน สำนักงาน ป.ป.ส. ได้จัดประชุมผู้บริหารระดับสูงของประเทศสมาชิกทั้ง ๖ ประเทศ (SOM) ภายใต้โครงการ ข้างต้น ซึ่งทุกประเทศเห็นพ้องที่จะร่วมกันกำหนดแนวทางความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ สามเหลี่ยมทองคำ ทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เน้นการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

สถานการณ์ การกำหนดเป้าหมาย การเสนอมาตรการและแผนงาน เพื่อเป็นการยกระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริง โดยมีสรุปผลการปฏิบัติการกิจ ดังนี้

๔.๑ การมอบนโยบายการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานมอบนโยบายการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ และเป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๑ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย ศูนย์ประสานงานแม่น้ำโขงปลอดภัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยเป็นโครงการความร่วมมือ ๖ ประเทศ ในภูมิภาคแม่น้ำโขง ที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อปี ๒๕๕๙ และเป็นโครงการต่อเนื่อง ๓ ปี เพื่อผนึกกำลังของ ๖ ประเทศ สกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ภายใต้ชื่อ “ปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำ” ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เน้นย้ำทั้ง ๖ ประเทศให้ยกระดับความร่วมมือในการสกัดกั้นสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์เพื่อยุติการผลิตยาเสพติด โดยใช้นโยบายด้านการปราบปรามควบคู่กับการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา และแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องระยะยาว ภายใต้การจัดทำแผนแม่บทร่วมกันของ ๖ ประเทศ โดยทุกประเทศเห็นพ้องกันตามข้อเสนอของประเทศไทย โดยมีแนวทางและนโยบายในการยกระดับความร่วมมือ ๖ ประเทศ ดังนี้

- ๑) การสร้างเป้าหมายร่วมที่จะดำเนินการต่อพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ
- ๒) การยกระดับความร่วมมือในการดำเนินการในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ
- ๓) ให้ความสำคัญของการสกัดกั้นสารตั้งต้นเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด
- ๔) การผนึกกำลังร่วมกันของทั้ง ๖ ประเทศ ในการกำหนดเครือข่ายการผลิตและค้ายาเสพติดที่สำคัญในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ
- ๕) กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน และ
- ๖) ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทความร่วมมือของ ๖ ประเทศ ที่เป็นแผนต่อเนื่องระยะยาว จนนำไปสู่การลงนามให้การรับรองอย่างเป็นทางการของทั้ง ๖ ประเทศต่อไป

ทั้งนี้ การดำเนินการต่อไปทั้ง ๖ ประเทศสมาชิก จะกำหนดแนวทางความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เน้นการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สถานการณ์ การกำหนดเป้าหมาย การเสนอมาตรการ และแผนงาน โดยเสนอให้ครอบคลุมมาตรการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการร่วมกันมาแล้ว รวมทั้งมาตรการพัฒนาทางเลือกเพื่อจะสามารถแก้ไขปัญหายาอย่างครบวงจร ซึ่งหากทุกประเทศได้ดำเนินการและเห็นพ้องกันแล้ว จะมีการลงนามให้การรับรองอย่างเป็นทางการของประเทศสมาชิก เพื่อเป็นการยกระดับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างแท้จริงในโอกาสต่อไป

๔.๒ การกิจตรวจเยี่ยมหน่วยงานในพื้นที่

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ตรวจเยี่ยมหน่วยงาน ในพื้นที่ ได้แก่ กองกำลังผาเมืองและตำรวจภูธรภาค ๕ เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานสกัดกั้นยาเสพติด พร้อมทั้งมอบนโยบายให้หน่วยงานข้างต้น เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ด้วยการจัดหางบประมาณสนับสนุน เสริมบุคลากร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดทำแผนสกัดกั้นให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัยต่อไป นอกจากนี้ยังได้ตรวจเยี่ยมทัศนสถานห้วยจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อดูสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังหญิง ซึ่งบางคนไม่ได้ค้ายาเสพติดโดยอาชีพ แต่กระทำไปเพราะยากจน แร้นแค้น ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ให้โอกาสสร้างอาชีพและเตรียมพร้อมที่จะคืนคนดีสู่สังคมต่อไป

๔.๓ การประชุมหารือร่วมกับผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ภายใต้แผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑)

ประเทศสมาชิก ๖ ประเทศ ได้ร่วมทำแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว โดยเห็นพ้องที่จะยังคงใช้ยุทธศาสตร์การฉีกกำลังร่วมกันในการ “ปิดล้อมสามเหลี่ยมทองคำ” โดยมีแนวทางที่จะดำเนินการร่วมกัน ได้แก่

๑) การกำหนดเป้าหมายปฏิบัติการร่วมกัน โดยกำหนดพื้นที่ปฏิบัติการเป้าหมายหลัก ใน ๑๑ พื้นที่ ซึ่งประเทศจีน ได้เพิ่มพื้นที่ปฏิบัติการอีก ๒ พื้นที่ คือพื้นที่จังหวัดเหวินชานและจังหวัดหงเหอ มณฑลยูนนาน เพื่อให้ครอบคลุมกับสภาพพื้นที่ปัญหามากที่สุด โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการลดศักยภาพการผลิตยาเสพติดของกลุ่มผู้ผลิตยาเสพติด เพิ่มประสิทธิภาพและร่วมมือกันในการสกัดกั้นและปราบปราม การผลิตยาเสพติดของกบฏผู้ผลิตยาเสพติด รวมทั้งพัฒนามาตรการแนวทางการปิดล้อมพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ พัฒนา SMCC ทั้ง ๖ ประเทศ เป็นกลไกการประสานงาน และร่วมกันจัดทำแผนแม่บทความร่วมมือของ ๖ ประเทศ เป็นแผนต่อเนื่องระยะยาวรองรับแผนปฏิบัติการแม่น้ำโขงปลอดภัย ๖ ประเทศ ระยะเวลา ๓ ปี (๒๕๕๙-๒๕๖๑) ระยะแรกที่จะสิ้นสุดลง

๒) การกำหนด ๗ มาตรการสำคัญร่วมกันตามแผนปฏิบัติการสามเหลี่ยมทองคำ ปี ๒๕๖๑ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การสกัดกั้น/ควบคุมสารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด เน้นความร่วมมือในการประเมินสถานะสารเคมี การกำหนดประเภทของสารเคมีและแนวทางการควบคุม การเฝ้าระวัง การแจ้งเตือน และการเคลื่อนย้ายสารเคมี

มาตรการที่ ๒ การเสริมและพัฒนาจุดตรวจเส้นทางและด่านถาวรที่เป็นจุดเสี่ยงของแต่ละประเทศให้ครอบคลุมทั้งทางบกและทางน้ำ

มาตรการที่ ๓ การปฏิบัติการแบบคู่ขนานในพื้นที่เสี่ยงตามแนวชายแดน ในการลักลอบนำยาเสพติดเข้า-ออกตามแนวชายแดนของแต่ละประเทศสมาชิกที่มีพรมแดนติดกัน

มาตรการที่ ๔ การปราบปรามเครือข่ายการค้ายาเสพติดในระดับสำคัญ

มาตรการที่ ๕ การปฏิบัติการในแม่น้ำโขง ให้ประเทศสมาชิก ๔ ประเทศ แม่น้ำโขงตอนบน ได้แก่ ไทย จีน เมียนมา และลาว

มาตรการที่ ๖ การพัฒนาและสนับสนุนมาตรการควบคุมการปราบปรามในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ

มาตรการที่ ๗ การพัฒนา SMCC ๖ ประเทศ ให้เป็นกลไกอำนวยการประสานงาน และศูนย์กลางด้านการข่าว การรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติดและกำหนดยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

๓) การจัดทำแผนแม่บทในระยะยาวร่วมกัน โดยประเทศสมาชิกแต่งตั้ง มอบหมาย คณะทำงานแผน ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล ประสานการจัดทำร่างแผน เพื่อเสนอต่อผู้บริหารของประเทศสมาชิกได้พิจารณา ก่อนนำมากำหนดเป็นแผนร่วมกันต่อไป

๕. สาระสำคัญของวิทัศน์รายงานผลการประชุมฯ

วิทัศน์ความยาวประมาณ ๓ นาที แสดงให้เห็นถึงภารกิจ พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย ที่ผลักดันแนวนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ในสามเหลี่ยมทองคำควบคุมการปราบปรามยาเสพติด เพื่อลดศักยภาพการผลิตยาเสพติดและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ผ่านความร่วมมือเชิงรุกของประเทศสมาชิกในภูมิภาคแม่น้ำโขง ภายใต้โครงการแม่น้ำโขงปลอดภัยทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

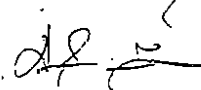
๖.๑ กระทรวงยุติธรรม ขอเสนอรายงานผลการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

๖.๒ กระทรวงยุติธรรม ขอเสนอวิทัศน์รายงานผลการประชุมผู้บริหารระดับสูง ๖ ประเทศ ตามโครงการแม่น้ำโขงปลอดภัย เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(ประจักษ์ จันทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงาน ป.ป.ส.

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๕๒๘๐